

Vejledning om håndtering af fagligt efterslæb på de gymnasiale uddannelser i efteråret 2021

Nuværende og kommende elever på de gymnasiale uddannelser har i skoleåret 2021/22 været omfattet af en række COVID-19-foranstaltninger, herunder nødundervisning. Derfor er der behov for en indsats, der kan imødegå det faglige efterslæb, som eleverne måtte have.

Denne vejledning om håndtering af fagligt efterslæb på de gymnasiale uddannelser i efteråret 2021 knytter sig til:

- [Aftale om håndtering af faglige udfordringer hos elever i grundskolen og på ungdoms- og voksenuddannelser \(1.juni 2021\).](#)
- [Bekendtgørelse om håndtering af faglige udfordringer hos elever på ungdomsuddannelser i forbindelse med foranstaltninger mod covid-19 \(BEK nr 1422 af 27/06/2021\)](#)

Fagligt løft i efteråret 2021

Institutionerne har et ansvar for at sikre, at elever, såvel nuværende som kommende, ikke efterlades med et fagligt efterslæb som følge af COVID-19-foranstaltninger, herunder nødundervisning. Derfor skal institutionerne i efteråret 2021 tilrettelægge indsatser til at imødegå et identificeret fagligt efterslæb. Institutionerne kan med fordel i tilrettelæggelsen af hele skoleåret have fokus på en særlig indsats for et fagligt løft ud fra en vurdering af den enkelte elevs behov. Dette kan ske via initiativerne, der er beskrevet i denne vejledning, men også ved at udnytte muligheder inden for de eksisterende rammer.

I den politiske aftale af 18. februar 2021 om *håndtering af faglige udfordringer og indsatser for at styrke trivsel hos elever og kursister i grundskolen og på ungdoms- og voksenuddannelser frem mod sommeren 2021* blev der afsat midler til de gymnasiale institutioner til at imødegå et eventuelt fagligt efterslæb hos eleverne.

Fristen for anvendelse af disse midler er rykket fra udgangen af juli 2021 til udgangen af december 2021. Midlerne skal fortsat anvendes inden for formålene som indgik i aftalen af 18. februar 2021, hvilket vil sige ekstra undervisning, herunder tolærerordning. Find en uddybende beskrivelse af midlernes anvendelsesmuligheder her: [Vejledning om rammer og initiativer til et fagligt løft og en styrkelse af trivslen frem mod sommeren 2021](#).

I den politiske aftale af 1. juni 2021 er der endvidere afsat yderligere 15 mio. kr. til fagligt løft på de gymnasiale uddannelser i efteråret 2021. Der stilles ikke særskilte krav til anvendelsen af disse midler. Midlerne kan anvendes ud fra en lokal vurdering af, hvor behovet er størst. Det kan fx være en ekstra indsats i forhold til fag med praktisk/eksperimentel dimension.

Håndtering af nye elevers faglige udfordringer i grundforløbet

Der er behov for et særligt fokus på de elever, der begynder i de gymnasiale uddannelser i august 2021. Disse elever har siden marts 2020 i varierende omfang været underlagt COVID-19-foranstaltninger i deres afsluttende grundskoleforløb. Det må forventes, at det har indflydelse på det faglige niveau, som eleverne møder med. Det er væsentligt, at disse elever får en god start på deres gymnasiale uddannelse, og at der bliver taget hånd om de faglige udfordringer, som de måtte have ved begyndelsen af gymnasieforløbet.

Derfor gives de gymnasiale institutioner i skoleåret 2021/22 øget fleksibilitet til at indrette grundforløbet, så det i højere grad kan anvendes til at imødegå et eventuelt fagligt efterslæb.

Kravet om, at der i grundforløbet skal indgå undervisningstid fra de obligatoriske fag dansk, engelsk og samfundsfag, vil være suspenderet i skoleåret 2021/22. Det betyder konkret, at den enkelte institution kan undlade at anvende undervisningstid i fagene dansk, engelsk og samfundsfag i grundforløbet og i stedet bevare det fulde timetal i fagene til studieretningsforløbet. Derved anvendes fagenes undervisningstid ikke til at håndtere et eventuelt fagligt efterslæb for de nye elever.

Det er væsentligt, at grundforløbet 2021/22, på samme vis som øvrige år, understøtter og udfordrer elevernes studieretningsvalg. Derfor vil der fortsat skulle indgå undervisning i og introduktion til studieretningsfag. Ligeledes skal der undervises i matematik, da dette danner basis for den obligatoriske matematikscreening, der skal indgå i vejledningen frem mod elevernes studieretningsvalg. Da det må forventes, at mange elever vil have et fagligt efterslæb i matematik, kan der tilføjes yderligere timer til faget i grundforløbet, jf. nedenfor.

Der skal også fortsat i grundforløbet indgå de uddannelsesspecifikke flerfaglige forløb (fx naturvidenskabeligt grundforløb og økonomisk grundforløb), og der afvikles prøve heri på samme vis som normalt. Da de uddannelsesspecifikke flerfaglige forløb har en introducerede karakter, kan det overvejes at tilføre yderligere timer til disse i forhold til at indhente fagligt efterslæb, jf. nedenfor.

Anvendelse af timepuljen

Den tid, der i grundforløbet kan frigives i elevernes skema ved at undlade at anvende undervisningstid fra dansk, engelsk og samfundsfag, kan i stedet anvendes til undervisning, der har et konkret sigte mod at imødegå fagligt efterslæb hos de nye elever. Skolerne kan placere undervisningstid fra timepuljen på 150 timer på htx og 130 timer på stx og hhx i grundforløbet, og anvende disse timer hertil.

Timepuljen skal, jf. lov om de gymnasiale uddannelser, bl.a. anvendes til fag eller faglige aktiviteter. Bemærk, at der ikke er et krav om, at der i timepuljetimer undervises direkte mod de faglige mål og/eller i kernestof i de enkelte fag. Det betyder, at der vil være en lokal fleksibilitet i, hvordan institutionerne kan tilrettelægge undervisning, der sigter mod at indhente fagligt efterslæb hos eleverne i grundforløbet, når de anvender timepuljen.

Timepuljetimerne kan både tilrettelægges for en eller flere elever eller i de enkelte grundforløbsklasser, hvis der vurderes at være et samlet fagligt behov.

Et eksempel på undervisning, der sigter mod at indhente fagligt efterslæb, kan være, at det på institutionen vurderes, at nogle elever særligt mangler erfaring med laboratoriearbejde i de eksperimentelle dele af naturvidenskabelige fag. Her kan tilrettelægges undervisning med timer fra timepuljen, hvor eleverne er i laboratoriet og modtager laboratorieundervisning fx i fysik eller i regi af naturvidenskabeligt grundforløb, som de under normale omstændigheder ville have ved indgangen til gymnasiet. På den måde sigter denne undervisning direkte mod at bringe elevernes erfaringer og kompetencer i laboratoriearbejde på højde med, hvad der normalt forventes.

Et andet eksempel kan være, at det vurderes, at nogle elever særligt mangler træning i den mundtlige del af fremmedsprogsundervisningen, fx i 2. fremmedsprog. Her kan tilrettelægges undervisning med timer fra timepuljen i 2. fremmedsprog med henblik på at træne elevernes mundtlige sprogfærdighed, således at eleverne opnår større fortrolighed med og sikkerhed i at anvende sproget i praksis.

<u>Eksempel på grundforløb på stx med inddragelse af timepuljen til indhentning af fagligt efterslæb.</u>		
Indhold	Undervisningstid fra obligatoriske elementer i grundforløbets fag og forløb*	Undervisningstid fra timepuljen til imødegåelse af fagligt efterslæb
Uddannelsesspecifikke flerfaglige forløb (AP og NV)	90 timer (2x45)	15 timer
Matematik	30 timer	30 timer
Dansk	20 timer	10 timer
Engelsk	0 timer	0 timer
Samfundsfag	0 timer	0 timer
Fysik	-	15 timer
2. fremmedsprog	-	15 timer
Undervisning i studieretningsfag	40 timer	-
Evalueringsamtale, matematikscreening mv.	10	-
	190 timer	85 timer
<i>I alt</i>	<i>275 timers undervisningstid</i>	
Note: Det antages i dette eksempel, at grundforløbet indeholder ca. 275 timers undervisningstid á 60 minutter. Der kan inden for gældende regler være store lokale variationer i, hvor meget undervisningstid der tillægges de enkelte aktiviteter i grundforløbet, og der er således udelukkende tale om et eksempel.		

I ovenstående eksempel vil det betyde, at der i det efterfølgende studieretningsforløb skal indgå de fulde timetal for fagene engelsk og samfundsfag. I forhold til matematik skal der i det efterfølgende studieretningsforløb indgå niveauets timetal minus de 30 timer, der er placeret i grundforløbet i eksemplet, og ligeledes skal der i dansk i det efterfølgende studieretningsforløb indgå 260 timer minus de 20 timer, der er placeret i grundforløbet i eksemplet. Der vil endvidere være 45 timer tilbage i timepuljen til studieretningsforløbet.

Vedr. toårig hf

På den toårige hf-uddannelse vil det ligeledes være muligt at prioritere fra timepuljens 80 timer til i begyndelsen af skoleåret at tilrettelægge faglige aktiviteter, der imødegår et eventuelt fagligt efterslæb hos de nye elever.

Et eksempel kan være, at det vurderes, at eleverne har et fagligt efterslæb i matematik, hvorfor matematik C tildeles 20 timer fra timepuljen, således den samlede undervisningstid i matematik C hæves fra 135 timer til 155 timer. De første 20 timer af undervisningstiden i matematik C i 1.hf kan derved anvendes til at indhente fagligt efterslæb, og der vil derefter være et samme antal timer, som i et normalt 1.hf, til at undervise i matematik C.